

§ 1 Anmälan om ersättare

Tredje vice talmannen anmälde

att *Cecilia Engström* (KD) skulle tjänstgöra som ersättare för Michael Anefur (KD) under tiden för hans ledighet den 16 juni–30 augusti och

att *Malin Höglund* (M) skulle tjänstgöra som ersättare för Carl-Oskar Bohlin (M) under tiden för hans ledighet den 31 augusti 2020–1 februari 2021.

§ 2 Anmälan om kompletteringsval

Tredje vice talmannen meddelade att Kristdemokraternas riksdagsgrupp anmält Cecilia Engström som suppleant i socialutskottet under Michael Anefurs ledighet samt som suppleant i konstitutionsutskottet, i finansutskottet, i skatteutskottet, i justitieutskottet, i civilutskottet, i utrikesutskottet, i försvarsutskottet, i socialförsäkringsutskottet, i kulturutskottet, i utbildningsutskottet, i trafikutskottet, i miljö- och jordbruksutskottet, i näringsutskottet, i arbetsmarknadsutskottet och i EU-nämnden.

Tredje vice talmannen förklarade vald *under tiden den 16 juni–30 augusti till*

suppleant i konstitutionsutskottet

Cecilia Engström (KD)

suppleant i finansutskottet

Cecilia Engström (KD)

suppleant i skatteutskottet

Cecilia Engström (KD)

suppleant i justitieutskottet

Cecilia Engström (KD)

suppleant i civilutskottet

Cecilia Engström (KD)

suppleant i utrikesutskottet
Cecilia Engström (KD)

suppleant i försvarsutskottet
Cecilia Engström (KD)

suppleant i socialförsäkringsutskottet
Cecilia Engström (KD)

suppleant i socialutskottet
Cecilia Engström (KD)

suppleant i kulturutskottet
Cecilia Engström (KD)

suppleant i utbildningsutskottet
Cecilia Engström (KD)

suppleant i trafikutskottet
Cecilia Engström (KD)

suppleant i miljö- och jordbruksutskottet
Cecilia Engström (KD)

suppleant i näringsutskottet
Cecilia Engström (KD)

suppleant i arbetsmarknadsutskottet
Cecilia Engström (KD)

suppleant i EU-nämnden
Cecilia Engström (KD)

§ 3 Ärende för hänvisning till utskott

Följande dokument hänvisades till utskott:
Proposition
2019/20:183 till näringsutskottet

§ 4 Ärenden för bordläggning

Följande dokument anmäldes och bordlades:
Utrikesutskottets betänkanden
2019/20:UU14 Nordiskt och arktiskt samarbete
2019/20:UU18 Granskning av utländska direktinvesteringar

Justitieutskottets betänkande
2019/20:JuU34 Ungdomsövervakning

Trafikutskottets betänkanden
2019/20:TU15 Järnvägs- och kollektivtrafikfrågor
2019/20:TU17 Kompletterande bestämmelser till EU:s förordning om
godkännande av och marknadskontroll över motorfordon

Miljö- och jordbruksutskottets betänkanden
2019/20:MJU19 En förbättrad tillsyn på miljöområdet och livsmedelspo-
litik
2019/20:MJU20 Genomförande av EU-direktiv på avfallsområdet

Skatteutskottets betänkande
2019/20:SkU27 Uppskov med behandlingen av ärende

§ 5 Svar på interpellation 2019/20:318 om åtgärder för ökat åter- vändande

*Svar på
interpellationer*

Anf. 1 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Fru talman! Arin Karapet har frågat mig vilka åtgärder jag avser att vidta för att Polismyndigheten i större utsträckning ska kunna utvisa personer med tvång.

För att kunna upprätthålla en human, rättssäker och långsiktigt hållbar migrationspolitik måste de som efter en rättssäker prövning av sina asylskäl fått ett avslagsbeslut återvända så snabbt som möjligt. Återvändandet ska i första hand ske frivilligt men annars med tvång.

Regeringen har under de senaste åren vidtagit en rad åtgärder för att öka återvändandet, både det frivilliga och det som sker med tvång. Sedan 2014 har mer än 80 000 före detta asylsökande lämnat Sverige. Det är i genomsnitt över 1 100 per månad.

I flera regleringsbrev framgår att Polismyndigheten ska fortsätta arbetet med att verkställa fler beslut om av- och utvisning. Återvändandesambandsmän har placerats ut på ambassader i flera nyckelländer, bland annat Afghanistan. Förvarskapaciteten har utökats successivt sedan 2016 och uppgår nu till 528 platser, vilket är en ökning med drygt 100 procent sedan 2016.

Eftersom det är angeläget att återvändande i så stor utsträckning som möjligt ska ske på frivillig väg infördes 2017 en möjlighet för Polismyndigheten att återlämna ett ärende till Migrationsverket om det visar sig att personen vill medverka till ett frivilligt återvändande. Detta tillvägagångssätt frigör resurser för Polismyndigheten, som annars skulle behöva hantera ärenden som lika gärna kan hanteras av Migrationsverket.

Sedan 2018 har också Polismyndigheten fått utökade möjligheter att utföra arbetsplatsinspektioner, vilket har bidragit till att antalet sådana inspektioner har ökat och att polisen påträffar fler personer som håller sig undan.

Vidare har regeringen tillsett att det har gått att genomföra avvisningar och utvisningar med tvång till länder dit det tidigare varit svårt, till exempel Afghanistan och Marocko. Sambandsmän som på plats arbetar med att underlätta återvändandet har placerats ut på ambassader i flera nyckelländer. Regeringen fortsätter att ha en löpande dialog med relevanta ursprungsländer.

Vi stöder även det gemensamma arbetet med att stärka återtagandesamarbetet med dessa länder, som pågår på EU-nivå genom bland annat ingående av återtagandeavtal och andra överenskommelser.

Jag kan således konstatera att det under de senaste åren har vidtagits en rad åtgärder inom återvändandeområdet. Det har även förbättrat Polismyndighetens möjligheter att utföra sitt arbete med att verkställa avlägsnandebeslut.

Den rådande situationen med covid-19 medför särskilda utmaningar också beträffande återvändandet. Det gäller bland annat möjligheten att hålla personer i förvar och att verkställa beslut om av- och utvisning. Regeringen fortsätter att följa frågan.

Anf. 2 ARIN KARAPET (M):

Fru talman! Jag säger stort tack till migrationsminister Morgan Johansson för att han har tagit sig till kammaren i dag. Tanken var att vi skulle ha haft denna interpellationsdebatt i mars månad. Men då kom covid-19. Av den anledningen valde jag att skjuta upp interpellationsdebatten, så att regeringen kunde frigöra resurser till viktigare saker. Men detta var sista tillfället att ha debatten. Hade vi inte haft den nu hade jag varit tvungen att dra tillbaka interpellationen. Av den anledningen är migrationsministern här och svarar på min interpellation.

Just nu befinner vi oss i en situation där lufterummet är stängt. Eller det är inte stängt, men det sker inte mycket flygtrafik, eftersom vi har en pandemi över hela världen som skördar liv.

Men, fru talman, Riksrevisionen hade en dragning hos oss i socialförsäkringsutskottet om hur svensk återvändandeverksamhet har funkat sedan -98. Det var egentligen ingen dragning, utan det var en totalsågning av hur Sveriges myndigheter arbetar med just återvändande.

Låt mig bara ta ett exempel. Under 2019 verkställde svensk polis 3 417 utvisningar med tvång. Det kan jämföras med norsk polis, som verkställde 4 157. Sverige har, som känt, högst mottagande i Norden, det vill säga vi har ett högre mottagande av asylsökande än vad Norge har. Sverige har ungefär lika högt mottagande som våra nordiska grannländer tillsammans.

Fru talman! Morgan Johansson, migrationsministern, säger att över 80 000 har lämnat Sverige. Ja, men enligt riksdagens utredningstjänst borde minst det dubbla ha lämnat Sverige. Det finns vissa som har lämnat landet frivilligt eller som man inte har kunnat registrera, men Sverige bör ha kontroll över sin inre och yttre gränskontroll.

Vi kan titta på någonting annat. I Polismyndighetens årsredovisning ser man att det finns stora problem och kostnader med att ha en gränskontroll. Det medför krav på stora resurser. Är man ute i verksamheten och pratar med gränskontrollanter på fältet hör man att det finns ett problem. Alla poliser i yttre tjänst har inte tillgång till systemet Wilma, där man gör en slagning vid en inre eller yttre gränskontroll.

Detta medför bland annat att man inte jobbar effektivt operativt. Det innebär att ansvarskedjan fördelas inom myndigheten. Riksrevisionen har kritik mot att man har gamla datasystem. Det är trubbigt inom myndigheten. Systemen hos de tre myndigheterna, det vill säga Migrationsverket, Kriminalvården och Polismyndigheten, talar inte med varandra fullt ut. Det är gamla system. Det innebär att själva systemet har inbyggda fel och problem som gör att återvändandeverksamheten inte funkar som den ska.

Regeringen skriver regleringsbrev – det är så det funkar. Men sedan ska det också verkställas, och det ska funka operativt. Jag tror inte att migrationsministern och hans kansli skriver dåliga regleringsbrev, men regleringsbreven måste kunna verkställas i praktiken. Det är där jag har kritik.

Fru talman! Vilka åtgärder tänker migrationsministern vidta när vi som en nation, som ett Europa och som en värld har kommit över pandemin och när vi åter kan upprätthålla asylrätten? Det handlar alltså om att den som får ett ja får ett ja och att den som får ett nej får ett nej. När man har fått ett nej ska man snabbt återvända. En av grundpelarna för en reglerad invandring är att ett ja är ett ja och att ett nej är ett nej.

Anf. 3 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Fru talman! Först ska jag säga tack till Arin Karapet för flexibiliteten när det gäller interpellationsdebatten. Vi har ju behövt fokusera på en del andra saker under våren. Men det innebär faktiskt inte att utresandet eller återvändandet har avstannat i den här situationen. Vi har kunnat genomföra utresor även under denna vår. Jag tror att det i maj månad var så många som 200 utresor. Det ska man jämföra med en normal månad de senaste sex åren. Det har då varit ungefär 1 100 per månad. Även under denna vår har vi alltså kunnat genomföra ett stort antal utresor.

Sedan har Arin Karapet ett högt tonläge när det gäller Riksrevisionen. Nej, det var förstås ingen sågning. Riksrevisionen hade anmärkningar, och jag hade synpunkter – dessa jobbar vi med. Men sanningen är, fru talman, att Sverige jämfört med många andra länder är ett av de allra mest effektiva länderna när det gäller att genomföra utresor på riktigt. Det finns många länder som pratar om återtagande och utresor, men Sverige genomför dem faktiskt på riktigt.

Om man räknar från när ett återreseärende läggs upp till dess att det verkligen leder till en utresa ligger EU-genomsnittet på lite drygt 40 procent. För svensk räkning ligger det på lite drygt 60 procent i genomsnitt de senaste tio åren.

Sverige är ett av de länder som klarar av att göra flest återresor som andel av de ärenden som läggs upp, trots att vi ofta jobbar med länder som vi har haft svårt att samarbeta med. Det är det faktiskt många andra EU-länder som inte gör.

Arin Karapet nämnde siffran 80 000. Det stämmer: Det är 80 000 före detta asylsökande som har lämnat Sverige de senaste sex åren, alltså 1 100 i månaden.

Vi kan numera genomföra återresor till länder dit man tidigare inte kunde göra det. Marocko är ett sådant exempel. När vi tillträdde för fem år sedan var det nästan omöjligt att genomföra återresor till Marocko. Många kommer ihåg hur situationen såg ut i Nordstan i Göteborg och runt

Centralen i Stockholm, där vi hade en del marockanska ungdomar som ofta hade drivit runt i Europa under många år. De var rätt illa därän på många sätt, kan man väl säga, och också väldigt brottsaktiva. Det var ett jättestort problem under de åren, delvis därför att vi helt enkelt inte kunde få till något samarbete med Marocko.

Det har vi nu, från och med 2017. Detta var en av de första frågorna som jag och före detta inrikesministern Anders Ygeman tog tag i när vi tillträdde 2014. Moderaterna brydde sig inte alls om det här under sin regeringstid, men när vi tillträdde tog vi de kontakter som behövdes, och nu har vi ett fungerande samarbete med just Marocko. Sedan 2017 har vi kunnat genomföra över 100 utresor per år till Marocko, nästan 400 sammanlagt under dessa år.

Det är nu också väsentligt färre marockaner som kommer till Sverige, för man vet att det finns risk för att bli hemskickad om man kommer hit. Detta är alltså en direkt effekt av vårt arbete i den delen.

Ett annat land var Afghanistan. Alliansregeringen brydde sig inte om att jobba med Afghanistan. Men vi fick till stånd ett återtagandeavtal med Afghanistan 2016 som nu fungerar bra, och förra året hade vi 450 återtaganden till Afghanistan.

Det innebär inte att allt är frid och fröjd, Tvärtom har vi några problemländer som vi måste fortsätta att jobba med, till exempel Iran, Irak och Libanon för att bara nämna tre. Jag kommer därför att ta initiativ till att bjuda in ambassadörerna för dessa tre länder för en fortsatt dialog kring hur vi kan fortsätta att fördjupa samarbetet så att de också i ökad utsträckning börjar ta emot sina egna medborgare när de avvisas från Sverige.

Anf. 4 ARIN KARAPET (M):

Fru talman! Vi har haft interpellationsdebatt i det här ämnet flera gånger, så ibland kan vi väl båda förutse vad den andra kommer att säga. Det är så det funkar.

Om jag får fortsätta på migrationsministerns svar, fru talman, så har regeringen drivit igenom två särslagstiftningar i form av två gymnasielagstiftningar. Delegationen för migrationsstudier har pekat på att bland annat den här typen av särslagstiftning gör att återvändandet går sämre.

Vi kan vara bäst i klassen i EU, och regeringen slår sig i all ära för bröstet och säger att 80 000 har lämnat landet sedan de tillträdde 2014. Ja, men riksdagens utredningstjänst säger att ungefär 160 000 skulle ha lämnat. Det innebär per definition att Sverige inte har koll på sin inre och yttre gräns.

Det är en sak vad alliansregeringen gjorde fram till 2014. Men svenska folket röstade fram en ny regering. Morgan Johansson är en del av den regeringen, och det innebär att hans regering är ytterst ansvarig för Sveriges inre och yttre gränskontroll.

Ja, nu har vi avtal med Marocko och Afghanistan, och jag vill önska Morgan Johansson lycka till i hans möten med just Iran, Irak och Libanon. Iran och Irak är två av de länder som Riksrevisionen pekar på där det är svårt med återvändandet. Där har vi moderater ett förslag om att man skulle kunna villkora biståndet.

Jag stannar där, för jag har inte så mycket tid kvar. Det finns en person bakom varje politiker, och jag vill önska Morgan Johansson en trevlig mid-sommar eftersom jag inte tror att vi kommer att ses innan dess. Han har

tidigare har berättat om sin familj, och jag hoppas att de får spendera tid tillsammans, för det har varit några tuffa månader. Jag vill även önska talmannen en trevlig midsommar.

Prot. 2019/20:138
12 juni

*Svar på
interpellationer*

Anf. 5 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Fru talman! I sakfrågan påstår jag att Sverige i förhållande till övriga EU-länder har ett effektivt återvändande. Jag påstår inte att vi är bäst i klassen i EU; det vågar jag inte säga.

Men jag vågar säga att vi de senaste tio åren haft en mycket högre andel av ärenden som läggs upp för återresa som också verkställs och att människor på riktigt får åka hem till de länder som de kommer ifrån om de har fått ett avslag. Det påstår jag. Jag pekar på Marocko, och jag pekar på Afghanistan. Jag säger också i dag att vi måste jobba vidare med Libanon, Iran och Irak och att jag kommer att ta initiativ i den delen.

Jag kommer också att ta initiativ när det gäller det europeiska systemet. Där är EU-kommissionen på väg fram med sitt migrationspaket. Vi har en tät dialog med ansvarig kommissionär, som är Ylva Johansson. Jag träffar henne i nästa vecka.

Där kommer jag även att ta upp utresefrågorna. Vi vet ju att Afghanistanavtalet för Sveriges räkning kom till i en miljö där EU agerade genom att lägga tryck på de länder som varit problem och som inte har tagit emot sina egna medborgare. Detta initiativ kallas för Joint Way Forward, och det gjorde att Sverige i det sammanhanget också kunde teckna ett bilateralt avtal med bland annat Afghanistan.

När ett nytt migrationspaket nu är på väg fram vill jag trycka på för att EU-kommissionen återigen ska ta tag i den här frågan, för det finns ett stort stöd bland medlemsländerna i detta. Vi kan identifiera en del av de länder som EU:s medlemsländer generellt sett har problem med och säga att vi måste öka trycket på just de länderna så att de tar emot sina egna medborgare, till exempel. En sådan dialog kommer vi naturligtvis att föra med kommissionen under de kommande veckorna.

Jag vill återigen påminna om att vi i Sverige har genomfört ganska starka insatser för att kunna lokalisera dem som uppehåller sig här illegalt och pekade då på arbetsplatsinspektionerna. Det finns oseriösa arbetsgivare som anställer folk som inte har rätt att vistas i Sverige och utnyttjar deras svåra belägenhet. De får jobba för 30 kronor i timmen och bo i en källare. Det är helt enkelt oacceptabelt, och det är bakgrunden bland annat till att vi 2018 ökade polisens möjligheter till arbetsplatsinspektioner. Vi fördubblade också sanktionsavgiften så att en arbetsgivare som anställer folk som inte har rätt att vara i Sverige och utnyttjar deras belägenhet nu får böta betydligt högre summor än tidigare.

Detta har sammantaget lett till att polisen har kunnat jobba effektivare. Det har också lett till att vi har fyllt upp våra förvarsplatser. Vi har fördubblat antalet förvarsplatser från lite drygt 200 till över 500, men vi har sett att även dessa platser har fyllts upp ganska snabbt. Vi behöver därmed öka även den kapaciteten, och Migrationsverket har ett sådant uppdrag.

Det här är ett problem som alla länder har. Sverige är inte Nordkorea. Vi har inga utresekontroller. Det finns ingen polis som står och kollar vem som åker ut ur Sverige. Vi har heller inte hermetiskt tillslutna gränser. Det har inget öppet västland, och därför får vi nog leva med att det ständigt

kommer att finnas ett problem med att den som har fått avslag finns kvar i EU en tid. Därför måste vi se till att ha så effektiva medel som möjligt.

Hermetiskt tillslutna gränser skulle innebära en helt annan samhällsmodell, och en sådan kan i alla fall inte jag stå för. Det måste man också bära med sig.

Jag vill naturligtvis också passa på att tacka Arin Karapet för interpellationen och önska honom och hans familj en trevlig sommar framöver.

Anf. 6 ARIN KARAPET (M):

Fru talman! Jag kan meddela migrationsministern att jag kommer att återkomma när riksdagen öppnar på nytt efter sommaren. Då kommer det frågor om hur myndigheterna ska samarbeta och hur Sverige blir mer effektivt i sin återvändandeverksamhet. Jag hoppas innerligt att Socialdemokraterna vågar sätta hårt mot hårt mot sina regeringskollegor i Miljöpartiet och se till att återvändande är en viktig del av vad den parlamentariska kommittén ska komma fram till.

Jag önskar åter alla i kammaren en trevlig sommar och att alla håller sig friska.

Anf. 7 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Fru talman! Jag har inget ytterligare att tillföra.

Interpellationsdebatten var härmed avslutad.

§ 6 Svar på interpellation 2019/20:410 om ungdomsrån och förakt mot svenskar

Anf. 8 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Fru talman! Tobias Andersson har frågat mig vilka åtgärder jag ämnar vidta för att stävja utvecklingen av våldsbrott mot unga, om orsakerna till utvecklingen och hur regeringen har agerat för att motverka förakt mot svenskar som grupp.

Allvarliga våldsbrott kan aldrig accepteras, oavsett med vilka motiv de begås och vem gärningsmannen är. Därför har regeringen vidtagit en rad åtgärder för att stävja gängkriminaliteten och brott mot barn och unga.

Polismyndigheten byggs ut kraftigt, med målet om 10 000 fler anställda mellan 2016 och 2024. Hittills har Polismyndigheten ökat med ca 3 500 anställda, och på bara ett år har antalet poliser ökat med nästan 400.

Regeringen fortsätter att genomföra åtgärder inom ramen för 34-punktsprogrammet mot gängkriminalitet.

Det handlar till exempel om förbättrade utredningsåtgärder när barn misstänks för brott, ökade resurser till LVU-placeringar och tidiga sociala insatser för barn och unga i riskzonen.

Ett lagförslag om en ny påföljd för unga lagöverträdare, så kallad ungdomsövervakning, har lämnats till riksdagen. Det ska beslutas här i kammaren nästa vecka. Ett förslag om slopad ungdomsreduktion för 18–20-åringar för brott med minimistraff ett års fängelse kommer att remitteras.

34-punktsprogrammet omfattar även skärpta straff bland annat för rekrytering av unga till kriminalitet och för överlåtelse av narkotika. Det är åtgärder som syftar till att stoppa tillväxten av kriminella gäng och miljöer.

Men för att få bukt med ungdomsbrottsligheten krävs också insatser från många andra aktörer, däribland socialtjänst och skola. Det effektivaste sättet att hindra barn och unga från att välja eller hamna i kriminalitet är att erbjuda något bättre, till exempel en bra utbildning. Under förra mandatperioden sköt regeringen till över 35 miljarder kronor till vård, skola och omsorg. 100 000 fler arbetar nu i välfärden.

Sverige ska vara ett land fritt från rasism och hatbrott, oavsett vem det riktar sig mot.

97 procent av anmälningarna när det gäller hatbrott med främlingsfientliga eller rasistiska motiv avser brott mot minoritetsgrupper i samhället. Men lagstiftningen gör inte skillnad på svenskar och invandrare i det avseendet. Om ett rån eller annat brott har som motiv att kränka offret på grund av hans eller hennes svenska ursprung gäller samma straffrättsliga bestämmelser som om brottet riktats mot en person ur en minoritetsgrupp.

Avslutningsvis kan det också konstateras att utvecklingen i ungdomsgruppen inte är entydig. Antalet unga som lagförs för brott har minskat med 30 procent på tio år, och antalet unga som vårdas på sjukhus på grund av våld har minskat med drygt 50 procent. Mycket tyder alltså på att vi har att göra med brott som begås av en begränsad grupp ungdomar, vilket också talar för att utvecklingen bör kunna vändas med rätt insatser riktade till dessa personer.

Anf. 9 TOBIAS ANDERSSON (SD):

Fru talman! Innan rådande pandemi bröt ut var ett av samhällsdebattens hetaste ämnen ungdomsrån med förnedringsinslag. Av naturliga skäl har detta ämne sedan dess kommit något i skymundan. Det innebär dock inte att utförarna av ungdomsrån eller av andra grova övergrepp har valt att pausa sin verksamhet och helt lägga om sitt beteende. Tvärtom kan de ha haft ett ypperligt tillfälle att begå brott då färre vuxna stävjat kriminalitet genom sin närvaro utomhus.

Ingenting tyder på att invandrarungdomar som före pandemin såg hat mot Sverige och svenskar som en del av sin personlighet skulle ha omvärderat den världsbilden bara för att deras fritidsgård har varit stängd ett par månader.

Fru talman! Min poäng är att ungdomsbrottsligheten och den utspridda svenskfientligheten bland vissa unga personer med invandrarbakgrund var ett problem före pandemin, har fortsatt att vara ett problem under pandemin och kommer att förbli ett problem efter pandemin om vi inte tar tillräckliga politiska initiativ för att sätta stopp.

Med anledning av detta finner jag det anmärkningsvärt att Morgan Johansson i sitt svar på min interpellation aktivt försöker att underminera och skönmåla detta problem. Det gör han genom att framhäva att antalet unga som lagförs för brott har minskat de senaste tio åren.

Fru talman! Det kan förvisso låta fantastiskt, men i min mening lämpar det sig inte att ägna sig åt så kallad cherry-picking av statistik för att stärka sin världsbild. I Brås statistik över lagförda personer redovisas de lagföringsbeslut som fattats av åklagare och domstol, det vill säga fällande domslut, godkända strafförelägganden och meddelade åtalsunderlåtelse. Att

färre lagförs kan därför innebära att vi misslyckats med att lagföra kriminella ungdomar eller att färre vågar anmäla. Det är på intet sätt ett bevis för att färre brott begås. Om vi däremot tittar på statistiken för de brott jag i huvudsak fokuserar på i min interpellation ser vi en negativ trend.

Statistik från Brå visar att antalet anmälda rån mot unga under 18 år har fördubblats mellan åren 2016 och 2019. Förra året anmäldes hela 2 484 ungdomsrån. Samtidigt finns det naturligtvis skäl att misstänka att mörkertalet är stort. Därutöver kan även nämnas att en majoritet av niondeklassare uppger att de har blivit utsatta för brott.

I min roll som ungdomspolitiker har jag fått höra otaliga skräckhistorier på området från runt om i hela landet. Även om brotten ungdomarna har utsatts för har varierat i sak har en fråga varit konstant, nämligen deras uppfattning om att politiken gör för lite, om ens något alls, för att de ska få upprättelse och återfå tryggheten i sin vardag.

Morgan Johansson nämner förvisso en del bra åtgärder i sitt svar, men jag vägrar att tro att en regering vars statsminister förklarar förnedringsrån med tidigare regeringars skattesänkningar har vad som krävs för att på riktigt hantera situationen. Sverigedemokraterna har genomgående haft en nyktrare syn på situationen och lett utvecklingen på det kriminalpolitiska området.

Fru talman! Med anledning av att vi inte tycks dela syn på utvecklingen på området vill jag ha ett ja eller nej från ministern på frågan om han anser att utvecklingen går åt rätt håll.

Anf. 10 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Fru talman! Till att börja med kan jag konstatera att det är en självklarhet för de allra flesta att brotten ska bekämpas. Det finns inga meningskiljaktigheter i den frågan. Jag har sett hur polisen under våren har satt hårt mot hårt mot den typ av gärningsmän vi pratar om.

Tobias Andersson föredrar statistik. Jag har också statistik. Den visar att antalet rån mot unga under våren har minskat kraftigt. Från januari till maj minskade antalet rån med 14 procent. Bara under maj månad har antalet rån mot unga minskat med 35 procent.

Detta kan naturligtvis delvis knytas till coronapandemin. Vi ser en del av problemen där också, och vi ser en allmän trend att antalet anmälda brott minskar. Men brottskategorin rån är ett av de brott som minskar allra mest. Jag tror också att det kan knytas till en del av de tillslag som polisen har gjort där man har gripit och fått dömda ett antal gärningsmän.

Detta tar mig återigen tillbaka till frågorna, nämligen vikten av att polisen har de resurser man behöver för att kunna ingripa mot den typen av brott.

Nu utökas polisresurserna. Det ska bli 10 000 fler anställda i polisväsendet fram till 2024. Redan nu har polisstrukturen ökat med ca 4 000 anställda. Just i dag går ytterligare 600 poliser ut från utbildningen. Jag kan passa på att hälsa dem särskilt välkomna ut i verksamheten, om de till äventyrs skulle se den här debatten. Men de gör de nog inte eftersom de kanske har annat för sig i dag. Men det är ändå fråga om 600 nya poliser. För varje halvår ser vi effekterna av de stora satsningar som gjordes under förra mandatperioden, då bland annat polisutbildningen utökades. Vi utbild-

dar nästan tre gånger så många poliser nu som för fem år sedan. Här kommer vi förstås att behöva fortsätta med resursförstärkningar.

Vi kommer också att behöva fortsätta se över straffrätten, bland annat för rån. Jag skulle vilja se en situation där vi skärper straffen för rån och även ökar möjligheterna till häktning vid rån så att de som begår denna typ av brott helt enkelt häktas i ökad utsträckning i väntan på rättegång. Vi gjorde det med de grova vapenbrotten, vilket har varit mycket effektivt. Vi har fått undan en hel del av de mest brottsaktiva individerna från gatorna. Jag vill göra det också när det gäller rånen.

Samtidigt vet vi båda två, Tobias Andersson, att det egentligen inte är det vi pratar om här. Det är egentligen inte brotten som Sverigedemokraterna är emot, utan det är invandringen. Det är det som skiljer oss åt i debatten.

För mig spelar det ingen roll om du är svart eller vit. Om du begår brott ska du buras in, och det ska ske på precis samma villkor alldeles oavsett vilken bakgrund du har. Brott måste bekämpas på precis samma sätt.

Sverigedemokraterna har en annan hållning. Ni reagerar i praktiken bara på brott som invandrare begår. Brotts som svenskar begår försöker ni sopa under mattan. Dem vill ni inte uppmärksamma. Det är för att ni använder kriminalpolitiken som ett verktyg för att komma åt och hetsa mot flyktingar, invandrare och minoriteter. Det är liksom Sverigedemokraternas affärsidé.

Den fällan kommer jag att aldrig att falla i. Tvärtom ser jag framför mig att vi fortsätter bekämpa brott på det sätt vi gör och förebygga brott på det sätt vi gör och att vi gör det alldeles oavsett vilken etnisk bakgrund gärningsmannen eller brottsoffret har. Det är så en rättsstat agerar.

Anf. 11 TOBIAS ANDERSSON (SD):

Fru talman! Det kanske är en bra ögonblicksbild av den här regeringens framgångar att den främsta framgång som Morgan Johansson haft sett till att stävja kriminalitet har varit orsakad av en global epidemi.

Flera av de förslag som Morgan Johansson nämner är bra förslag, som jag tidigare betonat – inte minst med tanke på att flera av dem härstammar från Sverigedemokraternas politik. Vi uppskattar naturligtvis att Morgan Johansson tar den vidare in i regeringen.

Men Morgan Johansson valde att gå vidare i debatten och komma in på problemet med svenskfientlighet. Det är ett problem som han förringar i sitt svar genom att peka på att en majoritet av anmälningarna rörande hatbrott med främlingsfientliga eller rasistiska motiv avser brott mot minoritetsgrupper.

Det är ju inte märkligt. Det är inte konstigt att anmälningarna uteblir när det aldrig har lett till fällande dom att svenskar utsatts för hatbrott. Det må vara teoretiskt möjligt att få straffskärpning för att man begått ett hatbrott mot en svensk, men det tycks i praktiken vara omöjligt. Det har inte lett till fällande dom ens när förnedringsrån har filmats och det är bortom alla tvivel att svenskfientlighet har präglat brottet.

Fru talman! Vad är då orsaken till svenskfientligheten bland vissa invandrarungdomar? Jo, en starkt bidragande orsak är att vi har importerat ett dominans- och hedersbeteende från kulturer där dessa inslag fortfarande är centrala. Notan för denna naivitet får nu svenska ungdomar stå för när de misshandlas, rånas, våldtas och förnedras.

Att den vänsterextrema och våldsbejakande grupperingen BLM nu fått fäste i Sverige lär knappast förbättra situationen. Utöver att hata och angripa polisen har dessa demonstrationer präglats av en kollektiv skuldbeläggning av vita. I Göteborg skrek man bland annat "white motherfuckers" återkommande.

Fru talman! Jag kan inte förmå mig själv att förstå deras besatthet av hudfärg, men det kan tydligen regeringen. Morgan Johanssons ministerkollega Mikael Damberg valde nyligen att retweeta en bild på den nu kända polisen som höll upp en skylt med texten "white silence is violence", vit tystnad är våld, med budskapet att det var klokt och modigt av henne. Jag tycker inte att det är vare sig klokt eller modigt att skuldbelägga alla vita och därigenom riskera att indirekt spå på svenskfientligheten.

Jag vet att George Floyd inte kan andas. Det är fruktansvärt. Samtidigt vill jag, fru talman, konstatera att det finns fler som inte kan andas och flera vars öden torde vara mer relevanta i en svensk kontext.

Tommie Lindh kan inte andas. Wilma Andersson kan inte andas. Ebba Åkerlund kan inte andas. Carola och Emil Herlin kan inte andas. Elin Krantz kan inte andas.

Detta är endast ett axplock av alla dem som i dag inte kan andas men som kanske hade kunnat göra det om det hade förts en annan politik. Därutöver tillkommer alla de som överfallits, misshandlats eller våldtagits av personer som inte borde ha varit i Sverige från första början. Det går inte att undvika att tro att flera av offren valts ut just för att de är svenskar. Så har om inte annat varit direkt uppenbart i den senaste vågen av förnedringsrån.

Kan Morgan Johansson, med respekt för offren, åtminstone konstatera att svenskfientlighet finns och att det är ett problem?

Anf. 12 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Fru talman! Det senaste inlägget visar bara än en gång precis det jag sa i min första replik, nämligen att för Sverigedemokraterna är det viktigaste att lyfta fram etnicitet och huruvida det handlar om invandrare eller inte.

För min del, återigen, spelar det ingen roll om du är svart eller vit. Begår du brott, ja, då ska du buras in. Det är så en rättsstat agerar. Men, återigen, det är inte brotten som SD är emot. Det är invandringen, och så använder ni kriminalpolitiken som ett sätt att försöka hetsa mot invandrare. Det hör man så otroligt tydligt i Tobias Anderssons inlägg.

För Tobias Andersson och SD är det helt avgörande vem som har begått brottet. Om en invandrare har begått brott, ja, då lyfter ni fram det och använder det som ett exempel. Om en svensk har begått brott, ja, då sopar ni det under mattan och försöker låta som om det inte har hänt. Och om en sverigedemokrat har begått brott, ja, då får den sitta kvar i den här kammaren. Det räcker att titta på Tobias Anderssons egen riksdagsgrupp – det finns ingen riksdagsgrupp som har så många dömda ledamöter som just SD:s. Så, återigen, det är inte brotten SD är emot. Det är invandringen som SD är emot.

Jag tror inte att Tobias Andersson egentligen bryr sig om brottsoffren det allra minsta. Då hade han också reagerat på helheten, det vill säga på alla som utsätts för brott.

När det gäller hets mot folkgrupp kan vi se att 97 procent av anmälningarna handlar om brott mot minoriteter medan 3 procent handlar om brott mot svenskar. SD är oerhört upprörda över de 3 procenten, men de bryr sig inte ett dugg om de 97 procenten. Så agerar högerextremister alltid. Det har de alltid gjort, i alla tider och i alla länder. Precis på det sättet använder de politiken inte för att bekämpa brott eller något sådant utan för att splittra och för att utmåla andra folkgrupper som särskilt farliga och som hot mot andra människor. Vart det leder vet vi ju. Vi vet precis hur det ser ut i de länder som har låtit sig styras av politiker av Tobias Anderssons och Sverigedemokraternas karaktär – och hur det slutar.

Jag vill kort återkomma till den allmänna bilden av ungdomsbrotten, för det är också en del av Sverigedemokraternas bild att vi har en kraftig ökning av ungdomsbrotten och att det beror på invandringen. Jag vill påpeka att den bilden inte stämmer. Det är snarare tvärtom. Och det är inte cherry-picking, fru talman, utan det är den statistik och de källor vi har att utgå från som pekar i ungefär samma riktning.

Till exempel har antalet ungdomar som misstänks för stöld halverats de senaste tio åren. Antalet ungdomar som misstänks för misshandel har minskat med 30 procent på tio år. Går vi till Socialstyrelsens patientregister ser vi att antalet ungdomar som måste få sjukhusvård för att de utsatts för våld har minskat med 53 procent på tio år – de senaste tio åren.

Vi har att göra med en liten grupp ungdomar som begår väldigt många brott. Då sätter vi in insatser mot dem. Men måla inte upp det som att det finns någon allmän trend av ökad ungdomsbrottslighet! Det stämmer faktiskt inte. Allt tyder snarare på att ungdomsbrottsligheten de senaste tio åren har gått ned – samtidigt som antalet invandrare och asylsökande under de här tio åren har ökat kraftigt. Det återstår för Tobias Andersson att förklara hur det går ihop.

Anf. 13 TOBIAS ANDERSSON (SD):

Fru talman! Det är inte att hetsa mot invandrare när jag väljer att hedra personer som mördats av utlänningar.

Morgan Johansson väljer att kritisera stater där han anser att SD-liknande partier styr. Vi borde åtminstone kunna enas om att dessa stater inte är djupt präglade av den typ av vålds- och sexualbrott som vi ser begås här i Sverige.

Det är inte sant att det vi huvudsakligen talar om i dag, ungdomsrån, skulle vara på nedgående. Jag har redan konstaterat att antalet dubblerades mellan 2016 och 2019. Morgan Johansson tycks tro att detta är ett begränsat problem och vägrar att erkänna att det är kopplat till svenskfientlighet.

Men så sent som i onsdags denna vecka rapporterade Nyhetsbyrån om en skola i Kristianstad som Kristianstadsbladet hade skrivit om. Några av de svenskfientliga budskap som det där var praxis att förmedla till unga svenskar uppgavs vara: svennebög, svennehora, alla svenska tjejer är horor, jag ska pissa på Bibeln. Jag väljer, fru talman, att i denna kammare avstå från att yttra de grövsta tillmälen som beskrevs. Detta är vardagen för alldeles för många ungdomar i dagens Sverige.

Jag frågar igen: Ser inte Morgan Johansson denna problematik? Vill han inte kartlägga den? Vill han inte agera för att sätta stopp för den? Hitills i denna debatt har Morgan Johansson uteslutande valt att flytta fokus, prata om för debatten totalt irrelevanta saker och konsekvent låta bli att

erkänna att svenskfientlighet ens existerar – än mindre tar han avstånd från den. Jag ger Morgan Johansson ytterligare en chans att åtminstone tillstå att det finns tillstymmelser till svenskfientlighet i det svenska samhället. Det hade varit klädsamt.

Anf. 14 Justitie- och migrationsminister MORGAN
JOHANSSON (S):

Fru talman! Det kan inte anses irrelevant att peka på att ungdomsrånen har gått ned kraftigt under våren – 14 procents minskning, och bara i maj 35 procents minskning. Detta är tvärtom högst relevant för Tobias Anderssons interpellation eftersom han skriver just om ungdomsrånen. Ja, det kan finnas en coroneffekt, men det kan också finnas en effekt av att polisen nu verkligen satt hårt mot hårt när det gäller den typ av organisationer eller gäng som ägnar sig åt detta och lyckats gripa och också lagföra dem. Det är precis på det sättet vi ska jobba.

Men återigen – Tobias Anderssons retorik handlar inte om brotten i sig, utan den handlar om att hetsa mot invandrare. När jag pekar på att 97 procent av alla anmälningar om hets mot folkgrupp avser brott mot minoriteter medan 3 procent avser brott mot svenskar är Tobias Andersson återigen jätteupprörd över de 3 procenten men bryr sig inte ett enda dugg om de 97 procenten.

För mig spelar det ingen roll om man hetsar eller begår ett brott där motivet är invandrarfientlighet; det ska straffrätten alltid se mycket strängt på. Om man hetsar och motivet är svenskfientlighet ska straffrätten se mycket strängt även på detta. Precis samma regler ska gälla oavsett vilket ursprung du har.

Men jag förstår också att för Sverigedemokraterna spelar det egentligen ingen roll. För er är det viktiga att märka ut människor som har en annan etnicitet och utmåla dem som hot och som farliga. Varje land som går den vägen, fru talman, och låter sig styras av den typen av ideologi kommer att splittras, och det kommer att sluta mycket, mycket illa. Det finns gott om historiska exempel på detta.

Interpellationsdebatten var härmed avslutad.

§ 7 Svar på interpellation 2019/20:416 om bostadsbyggandet i Sverige

Anf. 15 Statsrådet PER BOLUND (MP):

Fru talman! Larry Söder har frågat mig om jag anser att bostadsbyggandet i Sverige är på en tillfredsställande nivå eller om regeringen har för avsikt att vidta åtgärder för att det ska öka, hur jag ser på att regeringen sätter ett nationellt mål för bostadsbyggandet i faktiska tal och om ett sådant mål kommer att införas.

Jag måste inledningsvis konstatera att Larry Söder ställer sina frågor när vi befinner oss mitt uppe i en av de djupaste kriser som någon av oss har upplevt, med långtgående hälsomässiga och ekonomiska konsekvenser. Den pandemi som nu råder orsakar stort lidande och alltför många människors för tidiga död. Regeringen prioriterar åtgärder för att begränsa

smittspridningen i landet och säkerställa resurser till hälso- och sjukvården samtidigt som samhällsviktig verksamhet fortsätter att fungera. Utöver detta ska konsekvenserna för medborgare och företag lindras.

Regeringen för en politik för ett långsiktigt hållbart bostadsbyggande över tid och har en reformagenda för ökat bostadsbyggande i hela landet. Regelförenklningar har genomförts vad gäller planering och bygglov, och ytterligare förenklingsförslag är under beredning. Investeringsstödet hjälper till att skapa hållbara bostäder till rimliga hyresnivåer runt om i Sverige. Hittills har stöd beviljats till byggande av drygt 35 000 bostäder. Utökade möjligheter till uppskov med beskattning av kapitalvinster vid avyttring av privatbostad och borttagande av räntebeläggningen av uppskov bidrar till att öka rörligheten på bostadsmarknaden.

Ett fortsatt högt bostadsbyggande är en av regeringens högst prioriterade frågor. Statsministern bjöd i februari in till samtal med företrädare för byggföretag och arbetsmarknadens parter med det uttalade syftet att identifiera hur regeringen kan understödja företagens strävanden att bygga många bostäder hållbart över tid. Samtalen fördes i konstruktiv anda och i en situation då bostadsbyggandet i landet ökade. Som bekant förändrades situationen radikalt några veckor senare, och regeringen har därefter behövt prioritera åtgärder som förebygger att bygg- och bostadsmarknaderna bromsar in i sådan omfattning att direkta kostnader uppstår i form av arbetslöshet och projektering i onödan.

De åtgärder för samhällsekonomin som regeringen i snabb takt har presenterat syftar till att stödja företag och hushåll i den akuta krisen, och vi är beredda att vidta ytterligare åtgärder. Att kreditförsörjningen både till byggföretag och till hushåll som vill köpa bostäder fortsätter att fungera har varit prioriterat, och vidtagna åtgärder har bidragit till att varken byggandet eller omsättningen på bostadsmarknaden hittills har stannat av.

Detta betyder inte, för att svara på Larry Söders fråga, att jag bedömer att bostadsbyggandet när vi summerar 2020 befinner sig på en tillfredsställande nivå. Vad gäller kvantitativa mål för bostadsbyggandet pågår inget arbete med att formulera sådana i Regeringskansliet.

Anf. 16 LARRY SÖDER (KD):

Fru talman! Ministern ondgör sig i sitt svar över att jag intresserar mig för bostadspolitik och framtida byggnation och ställer frågor kring detta i den situation vi nu är i med en pandemi. Jag kan med enkla medel konstatera att även ministern under pandemin har hanterat bostadspolitik som är framåtsyftande. Den 25 april tillsatte regeringen en särskild utredare som ska utreda fri hyressättning i nyproduktion. Den 8 maj tillsatte regeringen en utredning om den sociala bostadspolitiken.

Skilnaden för ministern när det gäller om tiden är rätt eller fel att vilja driva bostadspolitiken framåt är kanske vem som intresserar sig och vem som ställer frågor. Min uppfattning är dock att jag som förtroendevald för ett parti i opposition har till uppgift att granska, driva på och ställa frågor, i mitt fall gällande bostadspolitiken.

Jag kan i min granskning konstatera att bostadsbyggandet de senaste tre åren har minskat avsevärt samtidigt som antalet bostäder som behövs har ökat. Därmed har vi en bostadskris i Sverige, som ministern inte nämner några åtgärder för att ta itu med. I den pandemi vi nu befinner oss i har

Prot. 2019/20:138
12 juni

Svar på
interpellationer

även trångboddhet tydligt visat sig vara en problematik som vi på längre sikt måste hantera.

På en pressträff den 13 maj berättade ministern bland annat att 41 000 nya bostäder väntas byggas under året. Det lät som att statsrådet kände sig nöjd med den siffran. Det är klart lägre än behovet och även lägre än Boverkets prognos inför 2020, nämligen 50 000. Det är klart lägre än antalet bostäder som behöver byggas för behovet varje år enligt Boverket, det vill säga 64 000 bostäder. Detta duger inte.

Mitt syfte med interpellationen i dag var att ministern och jag skulle enas om att det inte duger att bygga långt under behovet och om att gemensamt diskutera åtgärder för att få upp bostadsbyggandet. Kanske skulle vi gemensamt kunna konstatera att regeringen och riksdagen behöver sätta något slags volymtal som mål och därmed kunna jobba med åtgärder för att nå det målet.

Till min förvåning meddelar dock bostadsministern att man inte är tillfreds med antalet bostäder som byggs i Sverige men inte vill sätta ett mål att jobba mot. Jag tror dock att det i all verksamhet, om det så gäller att bygga båtar, bilar eller hus, är bra att ha ett mål i sikte, för att kunna utvärdera men även för att kunna mäta om de åtgärder och de nycklar som finns fungerar tillfredsställande.

För min del anser jag att antalet bostäder är för lågt, och jag tycker att regeringen bör ha som mål att Sverige minst bygger efter det behov som redovisas av Boverket. Om så vore fallet kan jag konstatera att kreditrestriktionerna är för hårda eftersom allt fler inte har möjlighet att köpa sin bostad.

Jag kan konstatera att många landsbygdskommuner har svårt att få ekonomin att gå ihop när det gäller nybyggnation, och därmed behövs åtgärder. Jag kan konstatera att många kommuner inte har den planberedskap som behövs för att möta ett ökat bostadsbyggande.

Bostadsbyggande är en av regeringens högst prioriterade frågor, säger ministern i sitt svar. Min fråga är: Hur ser vi det som medborgare när resultatet är så nedslående?

Anf. 17 Statsrådet PER BOLUND (MP):

Fru talman! Om resultatet nu är nedslående i Larry Söders ögon kan man fråga sig hur han ser på den bostadspolitik som bedrevs under den borgerliga regeringens åtta år vid makten, när det byggdes betydligt mindre än under de sex år som vi har haft en rödgrön regering. Vi pratar verkligen om en enormt mycket lägre nivå.

Om det nu är så viktigt att sätta ett bostadspolitiskt mål för hur många bostäder som ska byggas kan man fråga sig varför man inte tog saken i egna händer och satte ett sådant mål under de åtta åren, då Kristdemokraterna var ansvariga för bostadspolitiken under en stor del av åren.

Det är viktigt att hålla fokus på att vi har haft en enormt svår kris i Sverige – en hälsokris och en kris för människoliv. Det har gjort att regeringen har varit tvungen att prioritera stora och historiskt snabba insatser. Vi har hittills satsat 250 miljarder kronor på de ekonomiska resurser som behövs för att samhället ska kunna fortsätta fungera. Inte minst har det varit viktigt att se till att vi inte får en upprepning av det som hände under finanskrisen, när det var en borgerlig regering. Då drogs kreditmarknaden

samman, vilket påverkade bostadsbyggandet och bostadsmarknaden väldigt kraftigt.

Därför har vi inom ramen för Finansiella stabilitetsrådet – regeringen tillsammans med Riksbanken, Riksgäldskontoret och Finansinspektionen – också vidtagit historiskt stora insatser som har gjort att vi fortsatt har en fungerande kreditmarknad, det vill säga att man kan låna när man ska köpa sin bostad och att byggbolag också kan få lån för att göra bostadsinvesteringar. Det gör också att vi inte har sett några sättningar på bostadsmarknaden, vilket annars har varit väldigt vanligt i kriser som drabbat vårt land tidigare.

Vi har nu en betydligt aktivare bostadspolitik än under tidigare år när det har varit mer av marknadstänkande, vilket ju har varit Kristdemokraternas och Alliansens recept. Vi har till exempel investeringsstöden, som gör att vi nu satsar flera miljarder varje år på att få en produktion av den typ av bostäder som inte har lyfts med marknadskrafternas medel, alltså små och energieffektiva hyreslägenheter med en rimlig hyresnivå.

Jag måste ställa en fråga när det gäller detta med att sätta upp mål. För mig luktar det som en återgång till gamla tiders bostadspolitik, när det var staten och politiken som helt styrde bostadsmarknaden. Under miljonprogrammets dagar satte man upp ett mål och hade stora offentliga utgifter för att finansiera bostadsbyggandet. Är det detta som Larry Söder vill komma tillbaka till? Vi har ju annars i ganska bred samsyn gått bort från politiskt styrt bostadsbyggande i Sverige och tyckt att det ska vara mer av efterfrågan som ska styra bostadsbyggandet.

Jag undrar om Larry Söder drömmar om mer av en planekonomisk bostadspolitik med stora samhällspolitiska insatser för bostadsbyggandet, eller tycker Larry Söder att marknaden också ska vara med och påverka bostadsbyggandet? Om man nu vill sätta upp ett mål måste man ha en idé om vilka verktyg man ska sätta i regeringens och riksdagens händer för att målet ska kunna uppnås.

Jag tycker också att jämförelsen med bilindustrin är intressant. Har Sverige ett mål för hur många bilar som ska byggas? Jag har inte sett något sådant mål under vare sig den rödgröna eller den borgerliga regeringen.

Jag tycker att det är magstarkt när Larry Söder tar i med brösttoner om bostadsbyggandet framöver och om att ett mål skulle lösa de problem som vi har. Däremot behövs det stora samhällsinvesteringar, och där är Larry Söder och Kristdemokraterna svaret skyldiga. En av de absolut viktigaste åtgärderna för att få ett ökat bostadsbyggande är att bygga ut infrastrukturen.

Vi har också haft en plan som det tidigare har funnits samsyn kring, Sverigeförhandlingen, där hundratusentals bostäder skulle byggas i samband med att man byggde nya stambanor för höghastighetståg och också gjorde investeringar i storstadsområdena. Detta säger Kristdemokraterna nej till. Kristdemokraterna vill inte genomföra de planerna och säger därmed nej till hundratusentals nya bostäder i Sverige. Då kan man fråga sig vad ett mål egentligen är värt.

Anf. 18 LARRY SÖDER (KD):

Fru talman! Ministern säger att det är svårt att sätta upp ett mål och sedan vidta åtgärder för att nå det eftersom det är marknaden som styr mycket och kommunerna som hanterar planmonopolet. Min avsikt är inte

Prot. 2019/20:138
12 juni

Svar på
interpellationer

att staten helt och hållet ska ta över detta. Men man måste känna att staten också har ett samordningsansvar, precis som vi nu i pandemins spår ser att staten ibland måste ha ett samordningsansvar på ett eller annat sätt.

Jag tror att det är oerhört viktigt att man har ett mål, ett tal som man jobbar mot för att kunna veta om det går bra eller dåligt. Jag och ministern kan diskutera om det är bra med 41 000 bostäder, och jag kan tycka att det är kris samtidigt som ministern tycker att siffrorna är ganska bra. Men problematiken är att om vi inte har något mål vet vi egentligen inte vilken ingångssiffra vi hade i början av året och vilka åtgärder som har varit bra eller dåliga.

Ministern återkommer till detta med investeringsstödet varje gång. Men siffror ljuger inte. Under den tid som investeringsstödet har funnits har bostadsbyggandet i Sverige faktiskt minskat. Jag kan konstatera att investeringsstödet inte funkar som incitament att öka bostadsbyggandet. Vi måste inse det.

Det fungerar på ett sätt, och det är att subventionen går rätt in på produktionsbolagens sista rad i resultaträkningen, vilket jag tycker är alldeles fel. Man måste hitta andra åtgärder för att öka bostadsbyggandet i Sverige.

Sedan är det alldeles riktigt att vi kristdemokrater är emot höghastighetstågen. Jag tycker att ministern ska gå hem till Regeringskansliet och fråga vad transportplanen är för nästa period framåt, för den har ännu inte kommit till riksdagen, och vi väntar på den. Det kanske är detta ansvar som måste utkrävas först, innan vi avkrävs ansvar för om vi säger ja eller nej till höghastighetståg.

Jag har också all förståelse för att pandemin tar resurser från alla olika grenar i Regeringskansliet. Jag har full förståelse för det. Jag är ödmjuk för det arbete som man gör, men till syvende och sist byggs bostäder inte på en månad i en pandemi, utan de byggs under sex års tid. Vill vi att något ska hända handlar det om ett långsiktigt arbete som ska hanteras hela tiden. Det är långsiktiga åtgärder som måste till för att vi ska få upp bostadsbyggandet igen.

Vi kan konstatera att bostadsbyggandet i Sverige har minskat under de senaste tre åren. Vi kan också konstatera att trångboddheten har visat sig vara ett problem för Sverige när vi får sådana kriser som vi har nu. Då måste vi på ett eller annat sätt hantera detta.

Jag har vid flera tillfällen sagt att jag tycker att vi ska se över kreditrestriktionerna. En åtgärd som staten skulle kunna vidta är att se om kommunerna har en planberedskap så att man kan utöka antalet byggnationer? Jag tror inte att kommunerna har det i den omfattning som skulle vara relevant och möjlig. Hur kan man stimulera kommunerna till att ha en bättre planberedskap, så att vi kan få upp bostadsbyggandet? Hur kan vi stimulera de landsbygdskommuner som ser ett behov av nybyggnation men måste skriva ned halva värdet på fastigheterna direkt och inte får ihop ekonomin för att bygga nya bostäder?

Jag tror att vi måste hitta åtgärder gemensamt. Jag tror inte att ministern kan klara det själv, utan jag tror att riksdagen gemensamt ska göra det. Jag är inte ute efter att ministern ska komma med en lång lista och tala om vad som genomförs och att det kommer att bli jättebra, utan jag är ute efter att ministern faktiskt ska göra det som han har lovat en gång förut. Det handlar om bostadspolitiska samtal där vi i alla åtta partier sätter oss ned och diskuterar hur vi ska lösa detta. Gör ministern detta blir jag alldeles nöjd och

glad, för då kan vi pratas vid och gemensamt komma fram med åtgärder för att vi ska få ökat bostadsbyggande.

Prot. 2019/20:138
12 juni

Anf. 19 Statsrådet PER BOLUND (MP):

Fru talman! Den typ av planeekonomiskt tänkande som ett bostadsbyggnadsmål ger uttryck för från Kristdemokraternas sida har stora praktiska svårigheter. Larry Söder jämför med Boverkets prognoser. Där är det väldigt lätt för den som vill att gå in och titta på hur prognoserna har ändrats över tid. De har ändrats mycket kraftigt med bara några års intervall. Det beror på att man väger in sådant som till exempel hur många människor som flyttar till Sverige, hur många som flyttar från Sverige, hur det ser ut med födslosten och med befolkningstillväxten och så vidare. Det gör att det är bättre att ha den typen av prognoser som gör att man kan få en fingervisning om hur stort bostadsbehovet är. Detta är också något som regeringen och många andra använder för att få en vägledning när det gäller vad som behöver göras och var vi behöver sätta in extra resurser.

Det är också därför vi har gjort insatser som gör att det under varje år med en rödgrön regering och en miljöpartistisk bostadsminister har byggts fler bostäder än under något enda år av den borgerliga regeringens tid vid makten. Det var kraftig högkonjunktur under delar av dessa år, men trots det var man inte i närheten av att ha ett bostadsbyggande som ligger på de nivåer vi nu har.

Larry Söder ägnar sig också med förkärlek åt kontrafaktisk historiebeteckning, det vill säga han vet precis vad som skulle ha hänt om man inte hade infört investeringsstöden. Sådant tycker jag att vi ska hålla oss för goda för i denna kammare.

Jag tycker att vi ska lyssna till dem som använder sig av det, och till exempel Sveriges Kommuner och Regioner har gjort utvärderingar som visar att det inte hade byggts bostäder på det sätt som nu görs om stödet inte hade funnits. Det hade inte byggts lika många bostäder, det hade inte byggts bostäder med den låga hyresnivån och det hade inte byggts bostäder med lika höga miljöambitioner.

Jag tycker att Larry Söder har ett ansvar som bostadspolitisk talesperson att lyssna till dem som använder detta stöd och inte bara till sina egna ideologiska aningar.

Det är fascinerande att Kristdemokraterna i kammaren säger nej till den största bostadspolitiska reform vi skulle kunna genomföra, det vill säga att genomföra den Sverigeförhandling som den borgerliga regeringen faktiskt en gång startade.

Det handlar om ett samarbete, och det säger Larry Söder sig ju vilja ha, där man göra olika åtaganden. Staten åtar sig att bygga nya stambanor för järnväg, och kommuner runt om i hela landet åtar sig att bygga bostäder och få fram många nya bostadsprojekt. Då avlastas också storstadsområdenas överhettade bostadsmarknader, där det är svårt att få plats med många nya bostäder. Genom effektiva pendlingsmöjligheter kan man i stället bygga mycket större geografiska områden.

Detta är kännetecknande för Kristdemokraterna. Det är väldigt mycket ord. Larry Söder står här och breder ut sig och låtsas vara indignerad över att bostadsbyggandet inte är på en hög nivå. Men när det väl kommer till konkreta åtgärder säger Kristdemokraterna nej, om och om igen. De säger nej till stora investeringar i infrastruktur, som skulle möjliggöra hundratu-

Svar på
interpellationer

sentals nya bostäder. De säger nej till en aktiv bostadspolitik, där vi också stöder byggandet av precis den typ av lägenheter som behövs för att kunna göra något åt trångboddheten, det vill säga mindre hyreslägenheter med en rimlig hyresnivå så att människor har råd att efterfråga dem. Där säger de nej. Det är kännetecknande för Kristdemokraterna att de gärna pratar – men att agera är de inte lika bra på.

Låt mig också påminna om att vi har haft bostadspolitiska samtal under den rödgröna regeringens tid vid makten. De borgerliga partierna valde dock att lämna dessa samtal. Det kanske inte är bästa sätt att åstadkomma en gemensam syn i bostadspolitiken.

Anf. 20 LARRY SÖDER (KD):

Fru talman! För att få lite mer tydlighet och klarhet i vad ministern säger ska jag ställa frågan så här: Använder regeringen Boverkets mål eller prognos som riktmärke för bostadsbyggandet? Gör man det har regeringen misslyckats. Gör man inte det kan jag förstå att man inte tycker att det så intressant om det byggs 40 000, 50 000 eller 60 000 bostäder.

Både ministern och jag vet att planering och byggnation av bostäder inte tar ett, två eller tre år. Det tar i genomsnitt fem sex år. Så när började bostadsbyggandet i Sverige minska? Jo, precis sex år efter att alliansregeringen avgått. Det betyder att allt som har hänt efter det är denna regerings ansvar.

Det behövs åtgärder från regeringen för att öka bostadsbyggandet, och det är detta jag försöker tala om.

Ministern säger att det är bara tomma ord. Den dag ministern säger att man ska se över kreditrestriktionerna kommer jag att säga ja tack och trycka på gröna knappen. Om ministern vill införa startlån säger jag ja tack och trycker på gröna knappen. Bospar? Ja tack. Mål för antalet nybyggda bostäder? Ja tack.

Vi kristdemokrater vill mycket, men vi vill också veta vart vi är på väg och vad det är för åtgärder som ger effekt och diskutera det gemensamt. Jag tror inte på att ministern och jag hela tiden ska stå här och diskutera detta, för det kommer inte att ge enda bostad till. Gemensamt kan vi dock åstadkomma det, men då måste vi ha några åtgärder som vi kan diskutera utifrån och hjälpas åt att få igenom i kammaren. Jag tror på samverkan, inte motstånd.

Anf. 21 Statsrådet PER BOLUND (MP):

Fru talman! Larry Söder ägnar sig åt att slå in öppna dörrar. Som bostadspolitisk talesperson borde Larry Söder veta att vi redan har pausat amorteringskraven för att Sverige just nu har en unik ekonomisk kris på grund av coronapandemin. Det var viktigt att vi fick en sund amorteringskultur på plats. Det har också skapat buffertar i hushållens ekonomi så att människor slipper sälja sin bostad vid en ekonomisk nedgång, till exempel om någon i hushållet blir av med jobbet. Men nu har vi som sagt en paus.

Vi jobbar mycket mer aktivt med bostadspolitiken än vad tidigare regeringar har gjort. Vi satsar budgetresurser för att få ett byggande av just det som det inte har byggts tillräckligt mycket av, små hyreslägenheter.

Om Larry Söder tyckte att man hade en bra bostadspolitik under den borgerliga regeringen, hur hjälpte de extremt dyra bostadsrätter som i princip var det enda som byggdes då människor som levde i trångboddhet med små ekonomiska marginaler? Att bygga hyreslägenheter som har en rimlig hyresnivå som gör att människor kan efterfråga dem är det som gör skillnad, och det är detta vår regering satsar på.

Vi jobbar också på att använda offentlig upphandling som ett verktyg för att handla upp bostäder med lägre hyresnivåer. Vi ser också över regelverket för att göra byggandet av fler bostäder så lätt och effektivt som möjligt.

Inte minst klarar vi av att göra satsningar och att stå fast vid att vi ska bygga ut järnväg som gör att man kan få hundratusentals nya bostäder runt om i hela Sverige. Detta har Kristdemokraterna varit emot, sedan för och sedan emot igen, och sådant vacklande och sådan svag politisk ledning ger inte de förutsättningar som behövs för att vi ska få ett ökat bostadsbyggande i Sverige. Här har vi en annan inriktning.

Interpellationsdebatten var härmed avslutad.

§ 8 Svar på interpellation 2019/20:411 om bidrag som delas ut av Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor

Anf. 22 Kultur- och demokratiminister AMANDA LIND (MP):

Fru talman! Jonas Andersson har frågat mig om jag ser att det finns ett problem i dagsläget med att Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor, MUCF, bidrar till samhällssplittrande verksamhet genom vissa av de bidrag som myndigheten delar ut samt vilka åtgärder som jag är beredd att vidta för att säkerställa att MUCF inte bidrar till samhällssplittrande verksamhet genom de bidrag som myndigheten delar ut.

Låt mig börja med att tydliggöra att jag som statsråd inte kan uttala mig om det enskilda fall som Jonas Andersson tar upp i sin fråga. Hantering av enskilda bidragsärenden är en fråga för myndigheten.

För regeringen är det viktigt att värna ett fritt och självständigt civilsamhälle med en mångfald av organisationer, verksamheter och röster. Det är en förutsättning för en väl fungerande demokrati. Föreningsfriheten är en av de grundläggande rättigheterna som slås fast i regeringsformen. För att säkra existensen av ett självständigt civilsamhälle stöder staten ideella organisationer ekonomiskt.

Jag delar inte Jonas Anderssons bild av att MUCF bidrar till samhällssplittrande verksamhet genom de bidrag som myndigheten delar ut. MUCF fördelar bidrag till viktiga ändamål som möjliggör verksamhet som skapar gemenskap och tillit mellan människor. Det handlar bland annat om bidrag som syftar till att minska förekomsten av hot och hat i det offentliga samtalet, motverka och förebygga rasism och intolerans, stärka ställningen i samhället för hbtq-personer, stödja barns och ungas självständiga organisering och inflytande samt att stödja etniska organisationers arbete med kultur, språk, identitet och delaktighet i samhället.

Det ligger i allas intresse att värna bidragssystemens legitimitet. Det är därför självklart att offentliga bidragsmedel inte ska gå till verksamheter som inte är förenliga med samhällets grundläggande värderingar så som de formuleras i grundlagen och i de internationella konventionerna om mänskliga rättigheter. Det är anledningen till att de förordningar som styr bidragsgivningen till det civila samhällets organisationer innehåller demokrativillkor.

Regeringen tillsatte i mars 2018 en utredning för att se över demokrativillkoren i statsbidragsförordningar och tillämpningen av dessa villkor. Utredningens betänkande lämnades till regeringen i juni 2019 och har remitterats. Arbete pågår nu i Regeringskansliet med att ta hand om förslagen.

Anf. 23 JONAS ANDERSSON i Linköping (SD):

Fru talman! Tack, Amanda Lind, för svaret på interpellationen!

Att det svenska civilsamhället kan frodas och stå starkt på egna ben är något som Sverigedemokraterna värdesätter. Inte minst är detta viktigt för alla människor som engagerar sig i civilsamhällets många olika organisationer och föreningar, där det skapas stora värden för de inblandade personerna. Civilsamhället har givetvis också en rad positiva effekter för samhället som helhet. Så långt tror jag att jag och Amanda Lind är överens.

Det är intressant att ministern nämner utredningen om demokrativillkoren i statsbidragsförordningar. Det är viktigt att utredningar av det slaget inte bara blir hyllvärmare och får samla damm på Regeringskansliet. Sverigedemokraterna välkomnar om regeringen lägger fram förslag för riksdagen som gör att vi mer kraftfullt kan motverka att olika splittrande och demokratiföraktande organisationer får statsbidrag.

Det finns stora problem i dagens Sverige med splittrande och demokratiföraktande föreningar som med regeringens goda minne får statsbidrag. Vi kan ta det muslimska studieförbundet Ibn Rushd som ett exempel. De får mångmiljonbelopp i statsbidrag varje år från Folkbildningsrådet, trots att de har kopplingar till islamistiska Muslimska brödraskapet och trots att de regelbundet har bjudit in olika hatpredikanter till sina möten.

En annan organisation som fått bidrag av MUCF och som ifrågasatts medialt för sina islamistkopplingar är SSU, Socialdemokraternas ungdomsförbund, vars Skånedistrikt kapades av olika islamister. Detta var något som medierna rapporterade om för något år sedan.

Det finns alltså många exempel på varför vi måste föra en fortsatt kamp mot att statsbidrag går till föreningar som splittrar på olika sätt.

Fru talman! Om Teskedsorden ska få statliga bidrag eller inte förstår jag att ministern inte kan uttala sig om specifikt, men det som jag vill sätta fingret på är inte en enstaka organisation utan ett fenomen som finns i den svenska civilsamhällespolitiken. Det finns olika föreningar som genom att använda "rätt" uttryck och jargong och olika buzz words som mångfald, tolerans etcetera kommer undan med en mycket extrem agenda. Jag menar att Teskedsorden är exempel på en sådan organisation, men det finns givetvis andra också.

Olika islamistiska föreningar har likt ulvar i fårakläder förklätt sin verksamhet med ord som jämställdhet, mångfald och så vidare, men många gånger har de bedrivit islamism på insidan och fått statsbidrag, likt Ibn Rushd som jag lyfte fram nyss.

Det finns ett liknande problem med organisationer som Teskedsorden. De använder de rätta uttrycken kring tolerans, mångfald och så vidare, men sedan lutar de sig mot vänsterradikala teorier där personers härkomst är helt i fokus och där vita människor pekas ut som klandervärda och som en grupp som besitter ett slags arvsynd genom sin härkomst. Därför är denna fråga angelägen att lyfta upp.

Med anledning av detta måste jag fråga ministern: Ser ministern att det finns ett problem i den svenska civilsamhällespolitiken i dag med organisationer som i själva verket har en extrem agenda men som ändå kan er-hålla statliga bidrag därför att de använder sig av rätt uttryck?

Anf. 24 TOBIAS ANDERSSON (SD):

Fru talman! Min kollega Jonas Andersson har i sin interpellation primärt fokuserat på den identitetspolitiska och vänsterorienterade hatorganisationen Teskedsorden, men det finns ett flertal andra exempel på bidragsorganisationer som till syvende och sist uteslutande verkar segregering och skapar och bidrar till splittring i det svenska samhället.

Då jag tidigare i dag hade en interpellationsdebatt med justitie- och migrationsminister Morgan Johansson angående förnedringsrån och svenskfientlighet känner jag att det lämpar sig för mig att ta ordet även i denna interpellationsdebatt, för att poängtera det, enligt mig, absurda i att organisationer som bidrar till segregation, splittring och svenskfientlighet kan leva på statliga bidrag.

Det har till exempel återkommande varit på tapeten hur MUCF:s bidrag gått till islamism, både inom Sveriges Unga Muslimer och inom Sveriges Socialdemokratiska Ungdomsförbund. En organisation som fortfarande tillskansar sig miljonbelopp årligen på skattebetalarnas bekostnad är Expo, en vänsterautonom organisation vars grundare Tobias Hübinette bland annat uttryckt att den vita rasen är underlägsen på alla upptänkliga plan och att den vita rasens västerland borde gå under i blod och lidande. Alldeles nyligen uppdagades dessutom att organisationens medarbetare Bilan Osman uttryckt följande på Facebook: ”För var dag som går så pallar jag inte med vita människor” samt ”Varför har jag börjat känna ett förakt för vitheten, vita”.

Fru talman! Jag vill med anledning av detta fråga kulturminister Amanda Lind ifall hon finner det rimligt att bidrag betalas ut till Expo samt ifall hon ämnar säkerställa att MUCF granskar och undersöker organisationen ytterligare inför kommande utbetalningar av statliga stöd?

Anf. 25 Kultur- och demokratiminister AMANDA LIND (MP):

Fru talman! Jag börjar med att fortsätta att slå fast att det ligger i allas vårt intresse – politiker och medborgare men också det civila samhället – att vi värnar bidragssystemens legitimitet.

Som jag sagt här i kammaren många gånger tidigare är det självklart att offentliga bidragsmedel inte ska gå till verksamheter som inte är förenliga med samhällets grundläggande värderingar, så som de formuleras i grundlagen och i internationella konventioner om mänskliga rättigheter. Detta, fru talman, är anledningen till att de förordningar som styr bidrags-givningen till det civila samhällets organisationer redan i dag innehåller demokrativillkor. Detta har prövats.

Jag tänker inte kommentera eller recensera enskilda organisationer eller fall som Sverigedemokraterna beskriver med etiketter som jag för övrigt finner anmärkningsvärda, men jag kan konstatera att det har förts rättsprocesser. MUCF har identifierat organisationer av olika karaktär som på olika sätt har uppfattats bryta mot de demokrativillkor som redan finns. Detta menar jag är ett tecken på att de kontrollsystem som finns faktiskt fungerar. Om man granskar de rättsfall och domslut som funnits sedan 2016 och där organisationer sedan har överklagat MUCF:s beslut ser man att domstolen har delat MUCF:s bedömning i sak i samtliga fall, just när det rör demokrativillkoren.

Som jag sa tillsatte regeringen i mars 2018 en utredning för att se över demokrativillkoren i stadsbidragsförordningar och tillämpningen av dessa villkor. Parallellt med detta arbete har det även pågått ett arbete med en ny lag om stöd till trossamfund, och även där ska demokrativillkor införas. Båda utredningarnas betänkanden har remitterats, och arbete pågår i Regeringskansliet. Vi kommer att lägga fram förslag för riksdagen – där kan Sverigedemokraterna känna sig trygga.

Samtidigt jag slå fast att civilsamhällets bidrag till vårt samhälle är ovärderligt. Det måste erkännas som en självständig och självklar förutsättning för en väl fungerande demokrati. Därför är det ekonomiska stödet en viktig garant.

Sedan är det viktigt att det inte ska råda några tveksamheter om att den som får bidrag för sin organisering måste respektera demokratiska värderingar – absolut! Men inom dessa ramar måste det vara självklart att det ska stå organisationer fritt att yttra åsikter och analyser som inte överensstämmer med rådande makts egen politiska agenda, oavsett om det är miljöpartister eller sverigedemokrater.

Jag och regeringen står för en demokratipolitik som handlar om att inkludera fler i det demokratiska samtalet. Det blir uppenbart för mig, fru talman, att Sverigedemokraternas huvudsakliga ingång i stället är att kontrollera samtalet och recensera de åsikter som förekommer. Jag tror på en levande demokrati där olika röster får plats, även röster som bryter av mot mina egna eller riksdagsledamotens åsikter.

Anf. 26 JONAS ANDERSSON i Linköping (SD):

Fru talman! Jag kan till att börja med säga att jag noterar att varken jag eller min kollega Tobias Andersson riktigt fick svar på våra frågor. Men jag tänkte nu, för att tydliggöra min poäng, nämna några anmärkningsvärda exempel på vad skattepengar i dagsläget går till via MUCF. Jag vill gärna lyfta fram just Teskedsorden, som återkommande fått bidrag via myndigheten, just för att det som man sysslar med är så absurt att vi helt enkelt måste låta det bli känt. Det är alltså en organisation som är fullständigt besatt av människors hudfärg och härkomst men som finansieras av en myndighet som Amanda Lind är ansvarig för.

Teskedsorden har exempelvis en flik på sin hemsida som kallas Vithet. Där kan man läsa bland annat följande under rubriker som Vitt privilegium: Som vit innebär det att bli bättre bemött i alla delar av samhället än en icke-vit.

Man kan även läsa följande: Rasism mot vita finns inte i Sverige.

Under en sektion om vithet på Teskedsordens hemsida kan man också läsa definitioner av olika begrepp. Ett av dem är det man kallar vitt privilegium. Där skriver Teskedsorden att det innebär att man inte blir dömd på förhand.

Fru talman! Teskedsorden har också infört Alla hjärtans dag ett tidigare år tagit fram något som man vulgärt nog kallar för Rassekollen, som man lyfter fram på sin hemsida. Där skriver man: Kolla om din dejt är ett svin eller en valentin.

Där uppmanas man att politiskt kolla upp sin dejt genom att exempelvis fråga vad personen tycker om tiggeriförbud i olika kommuner eller om man kan vistas på Grand Hotel i Stockholm numera efter att SD en gång var där för några år sedan. Poängen från Teskedsorden här är att om man mot förmodan skulle tycka att något av detta är okej är man alltså ett svin. Detta är en organisation som alltså gör detta i toleransens namn.

Fru talman! Uttalanden om vithet som Teskedsorden står för är knappast resultat av något snedsteg eller något enstaka uttalande, utan det handlar om en uttalad och helt öppen hållning som man som organisation stoltserar med på sin hemsida och i debattartiklar om och om igen.

Denna typ av teorier kring vithet stöter man ofta på i vissa vänsterradikala kretsar nu för tiden, varför det inte är svårt att tänka sig att det även förekommer i andra organisationer utöver Teskedsorden som får statsbidrag. Denna syn på vita som grupp kommer ur ett slags vänstertänk som påminner lite grann om den som socialister historiskt har haft på borgarklassen. Man gör helt enkelt vita till ett legitimt mål att hata i egenskap av deras grupptillhörighet.

Fru talman! Jag vill understryka att det, som vi alla vet, givetvis finns rasism mot alla möjliga grupper i det svenska samhället. Den är förkastlig, och jag tar tydligt avstånd från den. När det gäller andra grupper råder det dock en annan konsensus i samhället och i den politiska debatten om att det är något förkastligt. Men det gör det uppenbarligen inte när det gäller rasism mot vita och svenskar. Det är därför som jag måste ta upp denna fråga i denna interpellationsdebatt. Detta är mycket allvarligt.

Något som är värt att tillägga är att det med regeringens politik inte är bara nu levande skattebetalare som får vara med och finansiera organisationer som Teskedsorden, utan även döda svenskar får skamligt nog göra det via Allmänna Arvsfonden.

Man kan alltså som svensk person med regeringens politik bli mördad i ett dåd riktat mot en just för att man är svensk. Sedan skulle Allmänna Arvsfonden kunna komma åt ens pengar för att därefter betala ut dem till organisationer som säger att den mördade var privilegierad just på grund av sin härkomst som personen blev mördad för. Det är verkligen en helt omänsklig och sjuk politik. Ser inte Amanda Lind det?

Jag vill också fråga följande: Varför är det så att de statsbidrag som delas ut av MUCF i arbetet mot intolerans och rasism inte gäller arbetet mot rasism mot svenskar och vita personer?

Anf. 27 TOBIAS ANDERSSON (SD):

Fru talman! Det är faktiskt inte bara något enskilt exempel som jag och min kollega Jonas Andersson lyfter fram, utan detta tyder på att det finns stora strukturproblem inom civilsamhällesorganisationer som i sin tur finansieras av diverse statliga bidrag.

Den konspiratoriske skulle kunna ledas till att tro att den enkla anledningen till att organisationer som Expo, Teskedsorden med flera lyckas tillskansa sig statliga medel skulle vara att deras budskap och syfte uppskattas av den regering som Amanda Lind företräder. Jag påstår inte att så är fallet, men jag skulle finna det ganska anmärkningsvärt om det vore så att regeringen missat de uppenbara brister som har rått och därigenom inte tydligare i regleringsbrev och genom annan myndighetsstyrning säkerställt att statliga medel inte går till segregande verksamhet. Jag har svårt att tro att man blint har undgått den uppenbara problematik som jag och Jonas Andersson belyser. Därför skulle en person av mer konspiratorisk natur än min kunna ledas till att tro att man har uppmärksammat detta men aktivt valt att ignorera det för att man från regeringens sida – den än mer konspiratoriske skulle kanske peka på Amanda Lind själv som kulturminister – skulle uppskatta den verksamhet som de bedriver och därigenom se mellan fingrarna när det gäller densamma.

Fru talman! Med anledning av detta vill jag fråga kulturministern om hon mot förmodan har missat det som vi nu har belyst. Har hon tidigare missat det vill jag veta om ministern nu ämnar agera. Har hon tidigare haft kännedom om problematiken vill jag veta varför ministern ingenting gjort.

Anf. 28 Kultur- och demokratiminister AMANDA LIND (MP):

Fru talman! Jag vill bara upprepa det som jag sa i mitt inledningsanförande, att jag inte delar den verklighetsbild som Sverigedemokraterna Jonas Andersson och Tobias Andersson lyfter fram om att MUCF bidrar till samhällsplittrande eller, som man kallar det, segregande verksamhet genom de bidrag som man delar ut.

Jag vet att många sverigedemokrater drömmer om ett Sverige där vi på olika sätt hårdare kontrollerar vad som sägs i våra tidningar, i våra ideella organisationer eller i civilsamhället. Men tack och lov är de flesta av oss andra fortfarande överens om att det inte är värdigt en demokrati.

Fru talman! Det fria och det demokratiska föreningslivet är en helt central del av vår demokrati. Vi ska ha rättssäkra bidragskriterier – ja. Vi har demokrativillkor i dag. Det har visat sig ge utslag när flera organisationer har prövats mot detta. Och vi jobbar nu för ett tydliggjort, enhetligt och långsiktigt demokrativillkor som ska gälla för hela det breda civilsamhället. Det är för mig en självklarhet att offentliga bidrag inte ska gå till verksamheter som inte är förenliga med samhällets grundläggande demokratiska värderingar.

Men, fru talman, jag tycker att det är anmärkningsvärt att Sverigedemokraterna lyfter fram sina egna politiska uppfattningar, kortsiktiga politiska intressen, och därmed på olika sätt vill styra det stöd som går till föreningslivet. Vi måste tolerera att olika åsikter yttras, även de åsikter som inte Jonas Andersson själv sympatiserar med. Det är själva kärnan i ett fritt, öppet och mångfasetterat föreningsliv och civilsamhälle.

Jag kan konstatera att jag och regeringen står för en helt annan demokratipolitik och civilsamhällespolitik än den som Sverigedemokraterna står för.

Anf. 29 JONAS ANDERSSON i Linköping (SD):

Fru talman! Jag håller med Amanda Lind om att regeringen har en helt annan demokratisyn när det gäller civilsamhällespolitiken. Det är nämli-

gen så att med er politik kan olika islamister och rasprofitörer få dessa bidrag. Det är därför som vi uppmärksammar denna fråga i denna debatt. Till skillnad från er tycker vi sverigedemokrater inte att islamister ska kunna få statsbidrag.

Låt mig nämna några få av de otaliga brott som svenskar har utsatts för i Sverige just på grund av att de är svenskar. Den utländske medborgaren och Ikeamördaren Abraham Ukbagabir högg med kniv ihjäl en mor och hennes vuxne son helt oprovocerat 2015 inne på Ikea i Västerås. Mördaren har själv sagt att han valde ut offren för att de såg svenska ut.

Jag kan även nämna det omdiskuterade fallet med den 18-årige Liam, som medierna rapporterade om tidigare i år när förnedringsrånen tog stor plats i samhällsdebatten. Liam blev först rånad och misshandlad av två 16-åringar med utländsk bakgrund och sedan urinerad på medan rånarna filmade det hela. Samtidigt blev han kallad för svennejävel under rånet.

Låt mig även ta upp de uppmärksammade Black Lives Matter-demonstrationerna som kommit också till Sverige. Personer har under dessa aggressiva demonstrationer i Göteborg skanderat: white motherfuckers, black power och liknande saker.

Samtidigt som just denna typ av grova brott och utfall sker mot svenskar just för att de är svenskar göder regeringen alltså olika bidragsentreprenörer, så att de kan åka runt till skolor likt Teskedsorden och propagera gentemot skolbarn så att man jagar bort alla tankar hos dem om att det skulle finnas rasism mot svenskar. Det är fullkomligt horribelt.

Därför undrar jag: Anser ministern att det ens finns rasism mot svenskar, eller mot vita personer, i dagens Sverige? Och om svaret är ja, varför märks detta över huvud taget inte i regeringens civilsamhällespolitik?

Anf. 30 Kultur- och demokratiminister AMANDA LIND (MP):

Fru talman! Återigen vill jag lyfta upp vikten av ett brett och självständigt civilsamhälle, som självklart ska respektera grundläggande demokratiska värderingar för att ta del av det offentliga stöd men som också måste ha rätt till olika åsikter även i ideologiska frågor och som inte ska behöva anpassa sig till den rådande eller styrande politikens nycker för att kunna få stöd för sin egen självständiga organisering.

Jag vill säga att det naturligtvis är fruktansvärda dåd som riksdagsledamoten lyfter fram. Jag måste också säga att jag tycker att det är under all kritik att använda sig av dessa fruktansvärda händelser för att kasta fram halmgubbar och underminera och kritisera civilsamhällespolitiken. Det finns ingen sådan koppling. Jag tycker att Sverigedemokraterna borde skämmas för att använda den typen av argumentation här i kammaren.

Demokrativillkor finns redan som kriterium för stöd till civilsamhället. Vi jobbar nu för att ytterligare vässa detta demokratikriterium, och jag vet att det finns ett starkt stöd för det här i kammaren.

Att på olika sätt kontrollera åsikter som finns och recensera dem utifrån den egna ideologiska grunden tycker jag att vi ska vara för goda för. Vi bör inse att det kan finnas åsikter och uppfattningar om rasism och annat som Sverigedemokraterna eller Miljöpartiet kanske inte håller med om. Vi tycker ändå att det är viktigt att det finns en mångfald av röster i debatten.

Prot. 2019/20:138
12 juni

Svar på
interpellationer

Fru talman! Det fria och demokratiska föreningslivet är en bärande del av vår demokrati, med självständigheten som kärna. Staten stöttar föreningslivet för att säkra att det finns, inte för att gynna kortsiktiga politiska intressen. Många röster måste få finnas i detta.

Interpellationsdebatten var härmed avslutad.

§ 9 Bordläggning

Följande dokument anmäldes och bordlades:
EU-dokument
COM(2020) 403 Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om inrättande av InvestEU-programmet

§ 10 Anmälan om interpellation

Följande interpellation hade framställts:

den 11 juni

2019/20:429 Förbättrad styrning av WHO
av *Hans Wallmark* (M)
till utrikesminister Ann Linde (S)

§ 11 Anmälan om fråga för skriftligt svar

Följande fråga för skriftligt svar hade framställts:

den 11 juni

2019/20:1557 Ersättningsnivåer i arbetslöshetsförsäkringen
av *Sofia Westergren* (M)
till arbetsmarknadsminister Eva Nordmark (S)

§ 12 Anmälan om skriftligt svar på fråga

Skriftligt svar på följande fråga hade kommit in:

den 11 juni

2019/20:1395 EU:s omnibussförordning
av *Anders Åkesson* (C)
till infrastrukturminister Tomas Eneroth (S)

Sammanträdet leddes av tredje vice talmannen.

Vid protokollet

EMMA PAAKKINEN

/Olof Pilo

Innehållsförteckning

§ 1 Anmälan om ersättare.....	1
§ 2 Anmälan om kompletteringsval	1
§ 3 Ärende för hänvisning till utskott	2
§ 4 Ärenden för bordläggning	2
§ 5 Svar på interpellation 2019/20:318 om åtgärder för ökat återvändande.....	3
Anf. 1 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	3
Anf. 2 ARIN KARAPET (M)	4
Anf. 3 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	5
Anf. 4 ARIN KARAPET (M)	6
Anf. 5 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	7
Anf. 6 ARIN KARAPET (M)	8
Anf. 7 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	8
§ 6 Svar på interpellation 2019/20:410 om ungdomsrån och förakt mot svenskar	8
Anf. 8 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	8
Anf. 9 TOBIAS ANDERSSON (SD).....	9
Anf. 10 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	10
Anf. 11 TOBIAS ANDERSSON (SD).....	11
Anf. 12 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	12
Anf. 13 TOBIAS ANDERSSON (SD).....	13
Anf. 14 Justitie- och migrationsminister MORGAN JOHANSSON (S).....	14
§ 7 Svar på interpellation 2019/20:416 om bostadsbyggandet i Sverige	14
Anf. 15 Statsrådet PER BOLUND (MP).....	14
Anf. 16 LARRY SÖDER (KD).....	15
Anf. 17 Statsrådet PER BOLUND (MP).....	16
Anf. 18 LARRY SÖDER (KD).....	17
Anf. 19 Statsrådet PER BOLUND (MP).....	19
Anf. 20 LARRY SÖDER (KD).....	20
Anf. 21 Statsrådet PER BOLUND (MP).....	20
§ 8 Svar på interpellation 2019/20:411 om bidrag som delas ut av Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor	21
Anf. 22 Kultur- och demokratiminister AMANDA LIND (MP).....	21
Anf. 23 JONAS ANDERSSON i Linköping (SD)	22
Anf. 24 TOBIAS ANDERSSON (SD).....	23
Anf. 25 Kultur- och demokratiminister AMANDA LIND (MP).....	23

Anf. 26 JONAS ANDERSSON i Linköping (SD)	24	Prot. 2019/20:138
Anf. 27 TOBIAS ANDERSSON (SD)	25	12 juni
Anf. 28 Kultur- och demokratiminister AMANDA LIND (MP)	26	
Anf. 29 JONAS ANDERSSON i Linköping (SD)	26	
Anf. 30 Kultur- och demokratiminister AMANDA LIND (MP)	27	
§ 9 Bordläggning	28	
§ 10 Anmälan om interpellation	28	
§ 11 Anmälan om fråga för skriftligt svar	28	
§ 12 Anmälan om skriftligt svar på fråga	28	
§ 13 Kammaren åtskildes kl. 10.32	29	